*Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Central (jud. Gheorghe Mîțu)*
*Dosarul nr. 2ri-520/24 (2-18196619-02-2ri-01112024-2)*

**D E C I Z I E**

14 septembrie 2026 mun. Chișinău

**Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru**

Având în componența sa:
Președintele completului, Sîrbu Victoria
judecătorul Bagrin Lucia și Cașcaval
Judecătorii Andrei

examinând în ordine de recurs, cererea de recurs declarată de către reprezentantul BC ,,Victoriabank" SA, Mariana Gavriș, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 1 octombrie 2024, adoptată în cauza de insolvabilitate intentată în privința SA ,,Incomaș", prin care s-a respins contestația depusă de BC ,,Victoriabank" SA împotriva acțiunilor administratorului insolvabilității SA ,,Incomaș" de neadmitere parțială spre validare a creanțelor sale în tabelul definitiv al creanțelor creditorilor împotriva patrimoniului SA ,,Incomaș" la categoria creanțelor garantate,

**a c o n s t a t a t:**

**Poziția instanței de fond:**

În procedura Judecătoriei Chișinău, sediul Central se află spre examinare cauza de insolvabilitate intentată în privința SA ,,Incomaș".

La 11 mai 2022 reprezentantul creditorului BC ,,Victoriabank" SA a depus contestație împotriva acțiunilor administratorul insolvabilității SA ,,Incomaș" de neadmitere parțială spre validare a creanțelor sale în tabelul definitiv al creanțelor creditorilor împotriva patrimoniului debitorului SA ,,Incomaș", prin care a solicitat validarea creanței BC ,,Victoriabank" SA față de SA ,,Incomaș" în mărime de 9 290 455,22 lei, la categoria creanțelor garantate.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 1 octombrie 2024, s-a respins contestația depusă de BC ,,Victoriabank" SA împotriva acțiunilor administratorului insolvabilității SA ,,Incomaș" de neadmitere parțială spre validare a creanțelor sale în tabelul definitiv al creanțelor creditorilor împotriva patrimoniului SA ,,Incomaș" la categoria creanțelor garantate, în limitele sumei de 9 290 455,22 lei.

**Solicitarea recurentului:**

La 16 octombrie 2024 reprezentantul creditorului BC ,,Victoriabank" SA, Mariana Gavriș, a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 1 octombrie 2024, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii

instanței de fond, cu soluționarea prin deciziei a problemei în fond prin admiterea contestației.

**Aspecte de procedură:**

Potrivit fișei de repartizare a dosarului, la 1 noiembrie 2024 cauza nominalizată a fost repartizată în mod aleatoriu, prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor, spre examinare în ordine de recurs judecătorului Pulbere Ruxanda. (Vol. II, f.d.2).

Prin încheierea Vicepreședintelui interimar al Curții de Apel Centru din 2 ianuarie 2026, s-a dispus redistribuirea și transmiterea în Secția documentare procesuală a cauzelor civile, comerciale și de contencios administrativ, aflate în procedura judecătorului Ruxanda Pulbere prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor, altor judecători. (Vol. II, f.d.63-64).

Potrivit fișei de repartizare repetată a dosarului, la data de 15 ianuarie 2026 cauza nominalizată a fost repartizată în mod aleatoriu, prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor, spre examinare în ordine de recurs judecătorului raportor Sîrbu Victoria. (Vol. II, f.d.65).

**Argumentele părților:**

În motivarea cererii de recurs, recurenta BC „Victoriabank” SA a invocat nelegalitatea și netemeinicia încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 1 octombrie 2024, prin care a fost respinsă contestația sa împotriva acțiunilor administratorului insolvabilității SA „Incomaș” privind neadmiterea parțială spre validare, la categoria creanțelor garantate, a creanței în sumă de 9 290 455,22 lei. Recurenta a susținut că prima instanță a cercetat eronat circumstanțele cauzei și a aplicat incorect normele juridice incidente.

A indicat recurenta că, potrivit tabelului definitiv al creanțelor, administratorul insolvabilității a admis creanța BC „Victoriabank” SA doar în mărime de 2 823 278,24 lei, iar pentru partea neadmisă banca a formulat contestație în temeiul art. 144 din Legea insolvabilității. Totodată, a menționat că, în sensul art. 2 din Legea insolvabilității, creanța sa întrunește condițiile unei creanțe garantate, întrucât aceasta a apărut anterior intentării procesului de insolvabilitate, iar executarea obligațiilor a fost asigurată prin garanții reale asupra bunurilor incluse în masa debitoare.

În continuare, recurenta a precizat că SA „Incomaș” a beneficiat de un credit în sumă de 4 992 300 lei în baza contractului de credit nr. 5992 din 6 martie 2018, rambursarea acestuia fiind garantată prin ipoteca asupra clădirii administrative cu suprafața de 614,9 m², nr. cadastral *****, situată în *****. Deasemenea, a indicat că SRL „Mega Credit” a beneficiat de două credite acordate de bancă, în sumă de 7 000 000 lei și, respectiv, 10 000 000 lei, iar executarea obligațiilor rezultate din aceste raporturi de credit a fost garantată de SA „Incomaș” prin ipotecarea unor bunuri imobile proprii.

Recurenta a menționat că, la 11 februarie 2022 SRL „Mega Credit” acumulase în temeiul contractelor de credit o datorie totală de 9 290 455,22 lei. În acest context, a invocat art. 50 din Legea insolvabilității, potrivit căruia creditorii cu drept

de gaj asupra unui bun din masa debitoare beneficiază de satisfacerea prioritară a creanțelor garantate din contul bunului gajat, în limitele valorii garanției.

Totodată, recurenta a făcut trimitere la art. 667 și 744 din Codul civil, susținând că gajul reprezintă un drept real accesoriu obligației garantate, care îi conferă creditorului dreptul de a urmări bunul gajat în cazul neexecutării obligației principale. În opinia recurentei, din caracterul accesoriu al ipotecii rezultă că dreptul creditorului ipotecar poate fi exercitat atunci când obligația principală nu este executată conform condițiilor asumate.

Subsecvent, a notat că SA „Incomaș", în calitate de debitor ipotecar, a garantat cu propriul patrimoniu executarea obligațiilor rezultate din contractele de credit încheiate între BC „Victoriabank" SA și SRL „Mega Credit", astfel încât banca deține un drept real asupra bunurilor ipotecate. A invocat, în acest sens, clauzele contractelor de ipotecă potrivit cărora garanția acoperă creditul, dobânzile, penalitățile și celelalte plăți și cheltuieli aferente obligației garantate.

Deasemenea, recurenta a făcut referire la art. 688 din Codul civil și la caracterul extensiv al garanției asupra dobânzilor, comisioanelor, penalităților, prejudiciilor și cheltuielilor legate de exercitarea dreptului de gaj, susținând că obligația garantată trebuie să fie determinată sau determinabilă la momentul exercitării dreptului de gaj.

Recurenta a mai invocat că intrarea debitorului ipotecar SA „Incomaș" în procedura de insolvabilitate nu stinge și nu afectează drepturile băncii rezultate din garanțiile constituite.

În opinia sa, odată ce SRL „Mega Credit" nu și-a executat obligațiile de rambursare, banca este îndreptățită să urmărească bunurile ipotecate ale SA „Incomaș" și să solicite admiterea creanței garantate în cadrul procesului de insolvabilitate al acesteia. În consecință, a considerat neîntemeiată concluzia instanței de insolvabilitate privind respingerea contestației și neadmiterea integrală a creanței garantate.

În final, BC „Victoriabank" SA a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 1 octombrie 2024, emiterea unei noi încheieri prin care creanța sa față de SA „Incomaș", în sumă de 9 290 455,22 lei să fie validată în calitate de creanță garantată, precum și obligarea administratorului insolvabilității să rectifice tabelul definitiv al creanțelor și să includă această creanță în categoria corespunzătoare.

*La 21 august 2026 reprezentantul SA „Incomaș" Suman Serghei, a depus cerere privind examinarea chestiunii succesiunii în drepturile procedurale și amânarea examinării recursului.*

În motivarea cererii a indicat că la 6 februarie 2026, între BC „Victoriabank" SA, în calitate de cedent și SRL „Molinart Grup", în calitate de cesionar, a fost încheiat un contract de cesiune de creanță, prin care creanța și drepturile aferente acesteia au fost transmise cesionarului în întinderea și în condițiile stabilite de contract. În acest context, a invocat prevederile art. 70 alin. (1) din Codul de procedură civilă, potrivit cărora, în cazul ieșirii uneia dintre părți din raportul juridic

litigios, inclusiv ca urmare a cesiunii de creanță, instanța permite înlocuirea acesteia cu succesorul său în drepturi, succesiunea procesuală fiind posibilă în orice fază a procesului. Totodată, a făcut referire la art. 823 alin. (1) din Codul civil, precum și la art. 8 alin. (3) din Legea insolvabilității nr. 149/2012.

În continuare, a susținut că, înainte de examinarea în fond a recursului declarat de BC „Victoriabank" SA, instanța urmează să stabilească dacă, în temeiul contractului de cesiune din 6 februarie 2026, dreptul material care formează obiectul recursului a fost transmis către SRL „Molinart Grup" și, respectiv, dacă sunt întrunite condițiile pentru succesiunea în drepturile procedurale. A notat că examinarea recursului fără soluționarea prealabilă a acestei chestiuni ar putea conduce la continuarea procedurii cu participarea unei persoane care nu mai este titularul dreptului material litigios, în situația în care creanța ar fi fost transmisă unei alte persoane.

Deasemenea, a invocat că, potrivit actelor anexate, o creanță în cuantum de 10 413 905,22 lei figurează și în tabelul definitiv al creanțelor din cadrul procesului de insolvabilitate al OCN „Mega Credit" SRL în beneficiul SRL „Molinart Grup". În opinia autorului cererii, această împrejurare impune verificarea raportului dintre creanța invocată în procesul de insolvabilitate al SA „Incomaș" și creanța înscrisă în procesul de insolvabilitate al OCN „Mega Credit" SRL, inclusiv sub aspectul temeiului juridic al fiecărei creanțe, al caracterului principal, solidar sau de garanție al obligațiilor și al limitelor în care aceeași creanță poate fi satisfăcută.

A precizat că, pentru soluționarea chestiunii succesiunii procesuale, este necesară participarea SRL „Molinart Grup", precum și examinarea contractului de cesiune de creanță din 6 februarie 2026. În susținerea acestei poziții, a anexat inclusiv încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central, din 3 august 2026, prin care, în cadrul procesului de insolvabilitate al OCN „Mega Credit" SRL, a fost admisă contestația SRL „Molinart Grup" și au fost validate în favoarea acesteia creanțe în sumă de 7 183 646,87 lei, la rangul V, și 3 230 258,35 lei, la rangul VI.

Totodată, a specificat că din contractul de cesiune anexat rezultă că obiectul cesiunii include creanțele aferente contractelor de credit din portofoliu, precum și drepturile accesorii, inclusiv drepturile procedurale rezultate din procedurile judiciare și de insolvabilitate, drepturile la căi de atac, precum și garanțiile reale și personale aferente creanțelor. Contractul prevede că transferul creanțelor și al drepturilor accesorii operează la data transferului, după creditarea integrală a prețului de atribuire în contul cedentului.

În consecință, a solicitat examinarea chestiunii succesiunii în drepturile procedurale ca urmare a contractului de cesiune din 6 februarie 2026, iar în cazul constatării transmiterii creanței ce formează obiectul recursului, înlocuirea BC „Victoriabank" SA cu SRL „Molinart Grup", în calitate de succesor în drepturi procedurale, precum și amânarea examinării recursului până la soluționarea chestiunii succesiunii procesuale și citarea corespunzătoare a SRL „Molinart Grup".

**Verificarea termenului de declarare a recursului:**

În conformitate cu prevederile art. 425 din Codul de procedură civilă,

termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

La caz, Colegiul a constatat că, încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 1 octombrie 2024 a fost atacată de reprezentantul BC „Victoriabank" SA, Mariana Gavriș, la 16 octombrie 2024.

Astfel, raportând norma legală precitată la circumstanțele speței, Colegiul consideră că recursul înaintat de către reprezentantul BC „Victoriabank" SA, Mariana Gavriș, este depus în interiorul termenului legal.

**Aprecierea instanței de recurs:**

Studiind materialele cauzei Colegiul consideră că cererea înaintată de reprezentantul SA „Incomaș" Suman Serghei privind examinarea chestiunii succesiunii în drepturile procedurale și amânarea examinării recursului, urmează a fi respinsă, iar recursul urmează a fi admis, cu casarea încheierii instanței de fond și restituirea cauzei spre rejudecare, reieșind din considerentele ce succed.

În conformitate cu prevederile art. 1 alin. (4) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, procesul de insolvabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Conform art. 424 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Curțile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.

În condițiile art. 426 alin. alin. (2) și (3) din Codul de procedura civilă, recursul se depune la instanța a cărei încheiere se atacă. Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. b) din Codul de procedura civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept: b) să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată

Actele cauzei atestă că, prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 11 februarie 2022 s-a admis cererea introductivă depusă de creditorul Ceban Ilia privind intentarea procesului de insolvabilitate față de debitorul SA Incomaș" precum și cererile de alăturare la cererea introductivă depuse de creditorii SRL „TM Complex Construcții", SA "Protos", Furs Irina, Baloșova Galina, Nițuleac Ina, Brenici Serghei, SRL "Frai Construct", SRL „Malero Service", SA „Moldovahidromaș", SC „Starnet" SRL, SRL „Cheton Grup", SRL „Contador", BC „Victoriabank" SA, SRL „Talima Plus", SC „Dialog Prim" SRL, CI „Interpares Prim" SA, OCN "Mega Credit" SRL și SRL „KMF Investment&Management";

S-a constatat insolvabilitatea debitorului și s-a intentat proces de insolvabilitate faţă de SA „Incomaș", c/f *****, cu sediul în *****, MD-2036, fiind investit în funcția de administrator al insolvabilității SA „Incomaș", administratorul autorizat Ciuvalschii Iuri, deținătorul autorizației nr. 188 din 23 februarie 2015, eliberată de Ministerul Justiției al RM.

S-a obligat administratorul insolvabilității, Ciuvalschii Iuri:

a) să notifice creditorii SA Incomaș” despre dreptul lor de a înregistra cereri de validare a creanțelor în vederea întocmirii tabelului definitiv al creanțelor până la 28 martie 2022;

b) să facă un apel special în adresa creditorilor garantați cu propunerea de a preciza neîntârziat bunurile asupra cărora dețin un drept preferențial;

c) să verifice, să întocmească și să prezinte instanței de insolvabilitate, nu mai târziu de data de 18 aprilie 2022, tabelul definitiv al creanțelor, precum și un raport detaliat asupra motivelor care au servit drept temei de neadmitere spre validare a creanțelor neadmise, cu comunicarea imediată creditorilor ale căror creanțe sau drepturi de preferință au fost trecute parțial în tabelul definitiv sau respinse.

S-a stabilit ședința de validare a creanțelor pe data de 17 mai 2022, ora 14:00 în incinta Judecătoriei Chișinău, sediul Central, str. N. Zelinski, 13, bir. 25.

La 4 aprilie 2023 administratorul insolvabilității SA Incomaș”, Ciuvalschii Iuri, a depus în instanța de judecată cerere de demisie, invocând faptul că din motive personale nu reușește să-și exercite efectiv atribuțiile funcționale pe acest dosar, unde urmează să fie întreprinse mai multe acțiuni.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 11 aprilie 2023 s-a admis cererea de demisie a administratorului autorizat Ciuvalschii Iuri din funcția de administrator al insolvabilității SA „Incomaș”, s-a demisionat administratorul autorizat Ciuvalschii Iuri din funcția de administrator al insolvabilității SA „Incomaș” și s-a desemnat în calitate administrator al insolvabilității SA „Incomaș”, c/f *****, cu sediul în *****, MD-2036, administratorul autorizat Casian Tamara, autorizație nr. 160 din 19 ianuarie 2015, eliberată de Ministerul Justiției.

La 11 martie 2022 BC „Victoriabank” SA a depus cerere de validare a creanțelor sale față de SA „Incomaș” în sumă totală de 12 113 733,46 lei cu titlu de creanță garantată.

La 18 aprilie 2022 administratorul insolvabilității SA „Incomaș” a expediat în adresa instanței de judecată tabelul definitiv al creanțelor creditorilor împotriva patrimoniului debitorului SA „Incomaș”.

În ședința de validare a creanțelor din 17 mai 2022, s-au admis cererile depuse de reprezentanții creditorilor SC „Dialog Prim” SRL, Mihaela Prepeliță și reprezentantul creditorului SRL „TM Complex Construcții”, avocatul Vlaicu Vlad și s-a obligat administratorul insolvabilității SA „Incomaș”, Ciuvalschii Iurii, să depună prin cancelarie tabelul definitiv al creanțelor suplimentar până la data de 20 mai 2022, în care să se reflecte și creanțele creditorilor SC „Dialog Prim” SRL și SRL „TM Complex Construcții” pentru că acești creditori nu au fost incluși în tabelul definitiv al creanțelor prezentat la 18 aprilie 2022, însă aceștia dețin titluri executorii.

La 20 mai 2022 administratorul insolvabilității SA „Incomaș” a expediat în adresa instanței de judecată tabelul definitiv suplimentar al creanțelor creditorilor împotriva patrimoniului debitorului SA „Incomaș”. Din conținutul tabelul definitiv al creanțelor creditorilor împotriva patrimoniului debitorului SA „Incomaș” rezultă că creanța BC „Victoriabank” SA a fost admisă parțial spre validare de către

administratorul insolvabilității SA „Incomaș”, și anume, suma de 2 823 278,24 lei la categoria creanțelor garantate, creanță care a și fost validată.

La 11 mai 2022 reprezentantul creditorului BC „Victoriabank” SA a depus contestație împotriva acțiunilor administratorul insolvabilității SA „Incomaș” de neadmitere parțială spre validare a creanțelor sale în tabelul definitiv al creanțelor creditorilor împotriva patrimoniului debitorului SA „Incomaș” prin care a solicitat validarea creanței BC „Victoriabank” SA față de SA „Incomaș” în mărime de 9 290 455,22 lei, la categoria creanțelor garantate.

Prima instanță, prin încheierea din 1 octombrie 2024, a respins contestația.

Principala teză ce a stat la baza adoptării încheierii primei instanțe ce a dus la respingerea contestației se referă la faptul că lipsește dovada existenței obligației pecuniare a SA „Incomaș” față de BC „Victoriabank” SA.

Nefiind de acord cu încheierea instanței de fond, reprezentantul BC „Victoriabank” SA, Mariana Gavriș a contestat-o cu recurs invocând motivele expuse supra.

Cu titlu preliminar, Colegiul consideră necesar să se expună asupra cererii depuse de reprezentantul SA „Incomaș”, Suman Serghei, privind examinarea chestiunii succesiunii în drepturile procedurale, înlocuirea BC „Victoriabank” SA cu SRL „Molinart Grup” și amânarea examinării recursului.

Potrivit art. 70 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul ieșirii uneia dintre părți din raportul juridic litigios sau din raportul stabilit prin hotărâre judecătorească, inclusiv în caz de cesiune de creanță, instanța permite înlocuirea părții cu succesorul ei în drepturi, succesiunea în drepturi fiind posibilă în orice fază a procesului.

Din conținutul normei citate rezultă că, succesiunea procesuală este condiționată de existența unei succesiuni intervenite în raportul juridic material litigios. Prin urmare, simpla invocare a încheierii unui contract de cesiune nu este suficientă pentru înlocuirea unei părți în proces, fiind necesar ca din probele administrate să rezulte că dreptul material concret care formează obiectul litigiului a fost efectiv transmis persoanei indicate drept succesor.

În același sens, potrivit art. 823 alin. (1) din Codul civil, o creanță transmisibilă și sesizabilă poate fi cesionată de titular unui terț în baza unui contract, iar cedentul este substituit de cesionar în drepturile ce decurg din creanță din momentul încheierii contractului, dacă din contractul de cesiune nu rezultă un moment ulterior. Norma respectivă permite, așadar, părților contractante să stabilească un alt moment decât cel al semnării contractului pentru producerea efectului translativ.

În speță, din contractul de cesiune de creanță și de transfer al drepturilor accesorii din 6 februarie 2026, prezentat de SA „Incomaș”, rezultă că părțile au prevăzut expres un asemenea moment ulterior. Astfel, potrivit clauzei 2.3 din contract, titlul asupra creanțelor și drepturile accesorii urmează să se transfere automat de la cedent la cesionar atunci când, însă nu înainte ca, întreaga sumă reprezentând „Prețul de atribuire” să fie creditată în contul cedentului, această dată

fiind definită contractual drept „Data Transferului”. Contractul stabilește, prin urmare, o distincție expresă între data semnării sale și data la care operează efectiv transferul creanțelor și al drepturilor accesorii.

Or, la cererea privind succesiunea procesuală nu a fost anexat un înscris, care să confirme creditarea integrală a prețului de atribuire în contul BC „Victoriabank” SA și, implicit, survenirea „Datei Transferului” în sensul clauzelor contractuale invocate. Autorul cererii a anexat contractul de cesiune și încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central, din 3 august 2026, pronunțată în procesul de insolvabilitate al OCN „Mega Credit” SRL, însă aceste înscrisuri nu suplinesc dovada îndeplinirii condiției contractuale de care părțile au legat transferul drepturilor ce formează obiectul cesiunii.

În conformitate cu art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale, dacă legea nu dispune altfel.

Respectiv, reprezentantului SA „Incomaș”, îi revenea sarcina de a prezenta instanței elemente suficiente pentru a constata nu doar existența contractului de cesiune, dar și producerea efectului juridic, în temeiul căruia se pretinde că BC „Victoriabank” SA a ieșit din raportul juridic litigios.

Consecvent, nu conduce la o concluzie diferită nici încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central, din 3 august 2026, pronunțată în procesul de insolvabilitate al OCN „Mega Credit” SRL. Prin aceasta au fost validate în beneficiul SRL „Molinart Grup” creanțe în sumă de 7 183 646,87 lei la rangul V și 3 230 258,35 lei la rangul VI al creanțelor chirografare față de OCN „Mega Credit” SRL.

Or, obiectul prezentei proceduri îl constituie contestația referitoare la drepturile pretinse în cadrul procesului de insolvabilitate al unui alt debitor, SA „Incomaș”, în legătură cu bunurile acesteia constituite în ipotecă pentru garantarea obligațiilor OCN „Mega Credit” SRL. În consecință, soluția pronunțată într-un proces distinct nu poate substitui verificarea condițiilor succesiunii procesuale în prezenta cauză.

Dealtfel, împrejurarea că SRL „Molinart Grup” a fost recunoscută drept creditor în procedura de insolvabilitate a OCN „Mega Credit” SRL nu permite, prin ea însăși, concluzia că sunt întrunite toate condițiile art. 70 din Codul de procedură civilă pentru înlocuirea BC „Victoriabank” SA în prezentul proces, instanța fiind ținută să verifice succesiunea în raport cu dreptul material concret dedus judecății.

În aceste împrejurări, Colegiul constată că materialele prezentate nu sunt suficiente pentru a reține, la această etapă procesuală, ieșirea BC „Victoriabank” SA din raportul juridic litigios și transmiterea către SRL „Molinart Grup” a drepturilor procesuale aferente prezentului recurs.

Totodată, potrivit art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de două luni, într-un complet din trei judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, a recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților. În

lipsa constatării unei succesiuni procesuale în condițiile art. 70 din Codul de procedură civilă, nu există nici un temei pentru amânarea examinării recursului în vederea citării SRL „Molinart Grup”.

Prin urmare, cererea reprezentantului SA „Incomaș” privind înlocuirea BC „Victoriabank” SA cu SRL „Molinart Grup” în calitate de succesor în drepturi procedurale și amânarea examinării recursului urmează a fi respinsă.

În mod distinct, Colegiul menționează că, această concluzie nu constituie o apreciere asupra existenței ori valabilității raporturilor juridice dintre BC „Victoriabank” SA și SRL „Molinart Grup” și nici nu împiedică invocarea și probarea ulterioară, în condițiile legii, a unei eventuale succesiuni în drepturile materiale litigioase.

În continuare, Colegiul consideră argumentele invocate de recurent în cererea de recurs ca fiind întemeiate, iar încheierea primei instanțe o consideră neîntemeiată și emisă cu aplicarea eronată a normelor de drept material și procedural, reieșind din următoarele motive.

Potrivit art. 140 alin. (3) din Legea insolvabilității nr. 149/2012, cererea de admitere a creanței trebuie formulată chiar dacă aceasta nu este stabilită printr-un titlu, creanțele neconfirmate prin cerere de admitere nefiind incluse în tabelul definitiv al creanțelor și nefiind satisfăcute potrivit procedurii stabilite de lege.

Conform art. 141 alin. (1) și (3) din aceeași lege, cererea de admitere a creanțelor are același regim juridic ca cererea de chemare în judecată, cu excepțiile prevăzute de lege, iar la cerere se anexează documentele justificative din care izvorăsc creanțele și actele de constituire a garanțiilor.

Totodată, potrivit art. 142 alin. (4) din Legea insolvabilității nr. 149/2012, administratorul insolvabilității procedează la verificarea fiecărei cereri de admitere și a documentelor depuse, efectuând o cercetare a circumstanțelor relevante în vederea stabilirii legitimității creanței, valorii exacte și priorității acesteia.

În conformitate cu art. 50 alin. (1) din Legea insolvabilității nr. 149/2012, creditorii cu drept de gaj convențional sau legal asupra unui bun din masa debitoare sunt îndreptățiți la satisfacerea prioritară a creanțelor garantate din contul bunului gajat, iar potrivit alin. (2), creanțele creditorilor garantați sunt considerate garantate numai în limita valorii garanțiilor stabilite prin evaluare potrivit art. 108 alin. (5), partea care depășește această valoare având regimul prevăzut de lege.

În același timp, art. 50 alin. (5) din Legea insolvabilității nr. 149/2012, reglementează expres situația în care debitorul insolvabil are calitatea de terț garant gajist sau ipotecar, recunoscând creditorului gajist drepturile creditorului garantat, în limitele și condițiile stabilite de această normă.

Din interpretarea coroborată a dispozițiilor menționate rezultă că, situația în care bunurile debitorului insolvabil garantează obligația unei alte persoane nu este străină procedurii de insolvabilitate și nu poate fi asimilată, pur și simplu, inexistenței oricărui drept al creditorului asupra patrimoniului debitorului insolvabil.

Or, tocmai aceasta este situația constatată în speță. Prima instanță a reținut că obligațiile principale rezultate din contractele de credit nr. ***** din 8 decembrie

2015 și nr. ***** din 4 noiembrie 2013 au fost asumate de OCN „Mega Credit” SRK, în timp ce SA „Incomaș” a constituit ipoteci asupra propriilor bunuri pentru garantarea executării acestor obligații. Instanța de insolvabilitate a constatat existența contractului de ipotecă nr. 1276 din 13 aprilie 2017 asupra imobilului cu nr. cadastral ***** și a contractului de ipotecă nr. 1210 din 14 februarie 2014 asupra imobilului cu nr. cadastral *****.

Cu toate acestea, prima instanță a concluzionat că, întrucât între BC „Victoriabank” SA și „Incomaș” SA nu există un raport obligațional principal izvorât din contractele respective de credit, banca nu deține o creanță față de SA „Incomaș”, ci numai un drept real accesoriu, motiv pentru care nu ar putea pretinde validarea sumei de 9 290 455,22 lei în cadrul procesului de insolvabilitate al garantului ipotecar. Colegiul nu poate subscrie unei asemenea interpretări.

Deși debitorul obligațiilor principale rezultate din contractele de credit menționate este OCN „Mega Credit” SRL, iar SA „Incomaș” nu dobândește, numai prin constituirea ipotecii, calitatea de debitor principal al creditelor, această împrejurare nu conduce însă la lipsirea de efecte juridice a ipotecilor constituite asupra patrimoniului SA „Incomaș” și nici la inexistența dreptului creditorului ipotecar de a urmări, în limitele garanției, bunurile afectate executării obligației principale.

În sensul art. 667 din Codul civil, gajul constituie un drept real care îi permite creditorului gajist să pretindă satisfacerea creanței sale din valoarea obiectului gajului cu preferință față de ceilalți creditori, valabilitatea acestuia fiind dependentă de existența obligației garantate. Totodată, potrivit art. 688 din Codul civil, gajul poate garanta obligații determinate sau determinabile și se extinde, în condițiile legii și ale contractului, asupra accesoriilor creanței, iar art. 744 din Codul civil conferă creditorului gajist dreptul de a pune sub urmărire obiectul gajului în cazul neexecutării obligației garantate.

Prin urmare, caracterul accesoriu al ipotecii, invocat inclusiv de prima instanță, nu justifică concluzia că dreptul real al creditorului încetează ori devine lipsit de relevanță odată cu intentarea procesului de insolvabilitate față de garantul ipotecar.

Dimpotrivă, art. 50 alin. (5) din Legea insolvabilității reglementează în mod expres exercitarea drepturilor creditorului gajist atunci când debitorul insolvabil este terț garant.

În consecință, Colegiul apreciază că raționamentul primei instanțe nu delimitează în suficientă măsură raportul obligațional principal, născut între BC „Victoriabank” SA și OCN „Mega Credit” SRL, de raportul juridic de garanție reală constituit asupra bunurilor SA „Incomaș”. Or, faptul că SA „Incomaș” nu are calitatea de debitor principal al obligațiilor rezultate din contractele de credit nu este, prin sine, de natură să înlăture efectele juridice ale ipotecilor constituite asupra bunurilor sale și drepturile corelative ale creditorului ipotecar asupra acestor bunuri.

Această concluzie rezultă și din art. 141 alin. (3) din Legea insolvabilității, care impune anexarea la cererea de admitere nu doar a documentelor din care

izvorăște creanța, ci și a actelor de constituire a garanțiilor, precum și din art. 142 alin. (4), care obligă administratorul să stabilească atât legitimitatea și valoarea exactă a dreptului invocat, cât și prioritatea acestuia.

În speță, prima instanță s-a limitat, în esență, la constatarea că suma de 9 290 455,22 lei reprezintă datoria OCN „Mega Credit" SRL și că SA „Incomaș" nu este parte la contractele de credit, fără a examina în mod suficient efectele juridice ale contractelor de ipotecă asupra procedurii de insolvabilitate a garantului, întinderea obligațiilor garantate, caracterul exigibil al obligațiilor principale, întinderea dreptului real al creditorului și valoarea bunurilor afectate garanției. Prima instanță însăși a constatat că suma litigioasă corespunde datoriei OCN „Mega Credit" SRL potrivit notei de calcul din 11 februarie 2022 și că aceasta era garantată prin cele două ipoteci constituite de SA „Incomaș".

În acest context, Colegiul reține ca întemeiate criticile recurentei referitoare la faptul că drepturile rezultate din ipotecă nu puteau fi înlăturate numai pentru motivul că debitorul principal al obligației de credit este o altă persoană juridică. Dispoziția art. 50 din Legea insolvabilității și normele Codului civil privind garanțiile reale impuneau examinarea efectivă a întinderii și modalității de valorificare a acestor drepturi în procedura de insolvabilitate a SA „Incomaș".

Totodată, Colegiul nu poate dispune nemijlocit validarea sumei de 9 290 455,22 lei în categoria creanțelor garantate, astfel cum solicită recurenta.

Potrivit art. 50 alin. (2) din Legea insolvabilității, caracterul garantat al creanței este limitat la valoarea garanției stabilite în condițiile art. 108 alin. (5). Or, aspectele referitoare la valoarea bunurilor grevate, întinderea exactă a garanțiilor și raportul dintre cuantumul obligației principale și valoarea bunurilor ipotecate nu au format obiectul unei examinări suficiente de către prima instanță.

Deasemenea, urmează a fi clarificat raportul dintre creanța izvorâtă din contractele de credit încheiate cu OCN „Mega Credit" SRL și drepturile creditorului asupra bunurilor SA „Incomaș", astfel încât mecanismele de valorificare a garanțiilor să nu conducă la satisfacerea aceleiași obligații peste întinderea acesteia. Împrejurarea că creditorul își valorifică creanța și în procedura de insolvabilitate a debitorului principal nu înlătură garanția reală constituită de terț, însă limitează satisfacerea creditorului la cuantumul efectiv rămas nestins.

Distinct de cele menționate mai sus, Colegiul reține și argumentul intimatului care pretinde că creanța de 10 413 905,22 lei figurează în tabelul definitiv al creanțelor al OCN "Mega Credit" SRL în beneficiul SRL "Molinart Grup".

Prin urmare, și această împrejurare, de rînd cu contractul de cesiune a creanțelor prezentat în instanța de recurs din 06.02.2026, încheiat între BC "Victoriabank" și SRL "Molinart", urmează a fi verificată de instanța de fond, prin prisma temeiului juridic de apariție al creanțelor, caracterului principal, solidar sau de garanție și a limitelor în care aceeași creanță poate fi satisfăcută.

Prin urmare, la rejudecare, instanța de insolvabilitate urmează să stabilească, în baza tuturor probelor pertinente, existența și întinderea obligațiilor principale garantate, caracterul exigibil al acestora, valabilitatea și opozabilitatea contractelor

de ipotecă, bunurile care fac obiectul garanțiilor, valoarea acestora în sensul art. 108 alin. (5) din Legea insolvabilității, precum și întinderea concretă a drepturilor ce pot fi exercitate asupra patrimoniului SA „Incomaș”.

În asemenea circumstanțe, Colegiul conchide că soluția primei instanțe a fost întemeiată pe o interpretare restrictivă a efectelor juridice ale ipotecii și pe examinarea incompletă a circumstanțelor relevante pentru soluționarea contestației, iar concluzia potrivit căreia, inexistența unei obligații pecuniare principale a SA „Incomaș” față de BC „Victoriabank” SA exclude, în mod automat, valorificarea drepturilor rezultate din garanțiile reale în cadrul procesului de insolvabilitate al garantului nu poate fi menținută.

În consecință, criticile formulate în recurs sunt întemeiate în partea în care contestă interpretarea dată de prima instanță art. 50 din Legea insolvabilității și efectelor juridice ale contractelor de ipotecă. Totuși, întrucât soluționarea contestației presupune stabilirea unor circumstanțe de fapt și aprecierea unor probe care nu au fost cercetate în măsura necesară de prima instanță, Colegiul consideră că nu sunt întrunite condițiile pentru soluționarea nemijlocită a problemei în fond de către instanța de recurs.

Drept urmare, în temeiul art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, se impune admiterea recursului declarat de BC „Victoriabank” SA, casarea încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Central, din 1 octombrie 2024 și restituirea spre rejudecare a problemei soluționate prin încheierea casată, cu luarea în considerare a raționamentelor expuse în prezenta decizie.

În conformitate cu art. 1 alin. (4) din Legea insolvabilității nr. 149/2012 și articolelor 427 lit. b), 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru,

**d e c i d e:**

Se admite cererea de recurs declarată de reprezentantul BC „Victoriabank” SA, Mariana Gavriș.

Se casează încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central, din 1 octombrie 2024, cu restituirea spre rejudecare, în aceeași instanță, a problemei soluționate prin încheierea casată, în același complet de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței, judecătorul Sîrbu Victoria

Judecătorii: Bagrin Lucia

Cașcaval Andrei

Copia corespunde originalului / judecător/